

О. М. Колянчук

Кос Михайло Михайлович

КОС Михайло Михайлович (крипт.: М. К., К.-ъ, М. та ін.; 01. 12. 1863, м. Комарне Перемишл. округу, нині Городоцент р-ну Львів. обл. – 12. 02. 1930, м. Перемишль, Польща) – лікар-офтальмолог, громадський діяч, публіцист. Брат [А. Коса](#). Дійсний член НТШ (1914). Закін. Укр. академ. гімназію у Львові (1882), Ягеллон. університет у Кракові (1888, захистив докторат). Стажувався в університет. клініці у Граці, 1898 підвищував кваліфікацію у клініці Віден. університету. Служив в австр. армії офтальмологом. Під час 1-ї світової війни працював нач. у військ. шпиталях, відзнач. бойовими нагородами. Від 1918 мешкав у Перемишлі. Під час укр.-польс. війни признач. командуванням укр. військ шефом усіх сан. відділів міста. Згодом відкрив приватну клініку, працював у ній до 1930. За дорученням НТШ провадив антропометр. обстеження бойків, гуцулів і лемків. 1895–1914 відвідав багато країн Європи та Пн. Африки, враження від поїздок відобразив, зокрема, у подорож. записках «Reisebriefe» («Листи з дороги», 1895–96). Брав участь у діяльності укр. громад. т-в, зокрема підтримував фінансово, подарував власну книгозбірню б-ці Товариства ім. П. Могили в Перемишлі. Автор статей з офтальмології, мед. просвіти насел., опубл. у г. «Діло», «Перемиський вісник» (до 1914), «Український голос» (1920–29), наук. розвідки К. надруковані також у «Лікарському збірнику», «Збірнику математично-природничо-лікарської секції» НТШ, збірниках мед. секції УНТ, «Літературно-науковій бібліотеці», ж. «Здоров'я» та мед. вид. австр. військ. мін-ва («Wiener medizinische Wochenschrift», «Der Militaerarzt»). Автор алегор. казки «Верба» (1910), рецензії на роман «Чесність з собою» В. Винниченка («Український голос», 1925).

Рекомендована література

1. Д-р Михайло Кос: [Некролог] // Укр. голос. 1930, 23 лют.;
2. Гуцаленко Т. Кос Михайло Михайлович // Укр. журналістика в іменах. Л., 2002. Вип. 9.

Бібліографічний опис:

Кос Михайло Михайлович / О. М. Колянчук // Енциклопедія Сучасної України
[Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН
України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим
доступу: <https://esu.com.ua/article-5465>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).